

Tractatvs De Sacramentis Et Censvris

Hurtado, Gaspar

Moretus, 1633

Dispytatio XI. De ministro Sacramenti Pœnitentiæ quo ad casus
reseruatos.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94788](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94788)

exire: ei tamen iniungenda sunt media quæ ipsam possint à peccato auertere. Quod si illis iniunctis, nihilominus sapius reincidat, differenda est illi aliquoties absolutio, quousque agnoscat emendatio aliqua.

Pœnitenti autem, qui sequens opinionem probabilem credit aliquid sibi licere, quamvis nolit illud omittere, nequit licite negari absolutio, quamvis Confessarius probabilis iudicet illud esse illicitum; quia tunc iste pœnitens nolens illud omittere non peccat. Quod verum est, non solum quando Confessarius tenetur ex officio audire

confessionem illius, sed etiam quando ex officio non tenetur, postquam confessionem illius audiuit: quia postquam pœnitens admisit & auditus est, habet ius, ut si indispositus non sit, absolva-
tur; ac proinde ipsi fit iniuria, si ob id ei negetur absolutio. Hanc autem iniuriam Lorca 1. 2. diff. put. 41. existimat esse mortalem, & Vasquez 1. 2. disp. 62. cap. 7. existimat esse tantum venialem. Nos verò existimamus esse mortalem, quando, attentis persona pœnitentis, & peccatis, sit ipsi graue onus iterum illa alteri confiteri, non verò quando onus sit leue.

DISPUTATIO XI.

De ministro Sacramenti Pœnitentiæ quoad casus reseruatos.

DIFFICULTAS I.

Utrum in Ecclesia sit potestas reseruandi casus in foro conscientia.

ÆRETICI nostri temporis irrident reseruacionem casuum in foro interiori & conscientia, quia existimant, in Ecclesia non esse potestatem absoluedi in eo foro, ac proinde dicunt, reseruacionem tantum fieri in exteriori politia.

Catholici tamen conueniunt, in Ecclesia esse potestatem reseruandi casus in foro interiori & conscientia; quod definitum est in Tridentino sess. 14. cap. 4. & oppositus error damnatus est can. 11. Quod etiam constat ex antiquissimo usu Ecclesiæ, quem fuisse Sorus in 4. d. 18. q. 2. art. 5. & Waldensis tom. 2. de Sacramentis c. 149. ostendunt testimonij Patrum, præsertim Innocentij III. in Sermone de Natali Apostolorum Petri & Pauli: & eum usum etiam nunc seruari constat, quia in Iure Canonico multi sunt casus Pontifici & Episcopis reseruati, & etiam sunt in Religionibus reseruati Prælati earum.

Ratio autem huius Catholice doctrinæ est, quia reseruatio nihil aliud est quam limitatio iurisdictionis completæ ad absoluedum in foro conscientia quoad aliquos casus; in Ecclesia autem superiores possunt illam inferioribus quoad aliquos casus limitare, quia iurisdictionem completam inferioribus concedunt, & in eos à superioribus dimanant, & dependenter ab ipsis conferuntur; ac proinde eam possunt illis quoad aliqua non concedere, & semel concessam limitare.

Ex quo deducitur, potestatem reseruandi casus in foro conscientia reperiri in Romano Pontifice, & in Episcopis, & in Prælati Religionum, etiam in immediatis domorum, & in quocumque alio habente iurisdictionem ordinariam, quia ab omni eo dimanat iurdictio completa in alios: & ob hanc rationem hæc potestas etiam est in Parochis, ut contra Suarez & cõtra Ochagauiam aduertunt Maior in 4. d. 17. q. 5. & Vasquez 91. art. 3. dub. 5. quia quamuis id non sit Parochis in usu, tamen per non-usum non amittitur potestas. Excipimus reseruacionem venialium, & etiam mortalium iam legitime confessorum, quæ reseruari non

possunt nisi à Papa, quia ipse est qui immediatè concedit iurisdictionem completam in prædicta peccata omnibus Sacerdotibus, & à quo immediatè conferuntur, ob quod nullus inferior potest eam illis limitare quoad hæc peccata.

DIFFICULTAS II.

Utrum reseruatio possit fieri pro arbitrio superioris absque legitima causa.

Conueniunt Doctores, reseruacionem factam absque legitima causa, esse illicitam, quia est pœnitentibus onerosa, ob quod confessio fit illis molestior & difficilior, quod non est faciendum absque rationabili causa; imò est iniuriola Confessariis habentibus iurisdictionem ordinariam, quia est minoratiua iurisdictionis illis ex proprio officio competentis.

Est tamen difficultas, An reseruatio facta absque rationabili causa sit etiam nulla.

Circa quam conueniunt communiter Doctores, reseruacionem quamvis sic factam, respectu Confessariorum delegatorum esse validam, quia iurdictio delegata conceditur & conferuntur à delegante pro libito; ergo quando ipse illam non concedit quoad aliqua peccata, aut semel concessam limitat, non erit in delegato quoad illa aliqua peccata, ac proinde ita valida erit, ut absolutio delegati ab eis peccatis sit nulla, utpote facta à non iudice quoad illa.

Punctum ergo difficultatis est, An reseruatio respectu Confessariorum ordinariarum sit nulla, quando facta est absque rationabili causa.

Sorus in 4. dist. 18. quæst. 2. art. 5. Ruardus ar. 3. contra Caluinum, & Vasquez quæst. 91. art. 3. dubio 4. absolute docent, esse nullam (quod Maior dist. 17. quæst. 5. & Angelus v. Casus existimant verum de reseruacione facta ab Episcopo) quia Pastores ordinarij, ut Episcopi & Parochi, ex proprio officio, & non pro libito superiorum habent iurisdictionem completam ad absoluedum ab omnibus peccatis; ergo quando fiunt pastores ordinarij, aut quamdiu perseverant tales, nequit illis iurdictio ad absoluedum limitari valide absque causa rationabili.

Siluester v. Confessor 1. q. 3. Henriquez Quod lib. 1. q. 27. Suarez disp. 29. lect. 4. & Egidius d. 8. dub. 11.

Maiores.
Angelus.

dub. 11. absolute docent esse validam (quod Maior & Angelus existimant verum de reservatione facta à Papa) & merito: quia iurisdicção completa inferiorum ad absolvendum etiam ordinaria conceditur & dimanat à superioribus prohibito ipso- rum, dum pro libito inferioribus assignant subditos quoad absolutionem; ergo pro libito superiorum absque aliqua causa potest in principio valide limitari, ut non sit pro omnibus casibus. Quod si in principio potest, etiam poterit postea, quâvis in principio non fuerit limitata; quia nullo fundamento ostendi potest eam iurisdicçãoem sic in principio absolute donari, ut postea nequeat à superioribus valide limitari: quod totum non leuiter confirmatur ex eo, quod quando adest rationalis causa, potest à superioribus non tantum valide, sed etiam licite limitari.

Quod autem iurisdicção ordinaria conueniat Pastoribus ordinarijs ex suo proprio officio, vel potius in ordine ad proprium officium, non obstat ut possit à superioribus limitari, quamuis non auferatur officium; quia iurisdicção ordinaria, & officium ipsius Ordinarij sunt semper superioribus subordinata modo prædicto.

DIFFICULTAS III.

Utrum reservatio casus fiat tantum ratione censuræ, an etiam ratione peccati & culpæ.

Supponimus Primò, in Ecclesia esse potestatem reservandi peccata, tam ea quibus annectitur censura, quam ea quibus non annectitur, & de facto Episcopos & superiores Religionum aliquando reservare peccata, quibus nulla annectitur censura: imò etiam Rom. Pontificem antiquitus aliqua peccata reservasse, & sibi, quibus nulla erat annexa censura, ut deducitur ex can. *Latores* 33. q. 2. Iam tamen nullum esse peccatum à Pontifice reservatum, cui non sit censura aliqua annexa, quia reservatio in eo canone facta, & quælibet alia, si verè fuit, iam est desuetudine quassata. Imò nullum esse hodie peccatum reservatum Pontifici, cui non sit excommunicatio annexa, excepto peccato simoniacè ordinantis, & peccato simoniacè ordinati, quod reservatum est Pontifici, & tamè ei non est annexa excommunicatio, sed suspensio annexa à Sixto V. in Bulla, quâ affert Sayrus li. 4. c. 14. cuius suspensionis fit mentio in Bulla Clementis VIII. quam etiam affert Sayrus in fine dicti libri.

Sayrus.

Supponimus Secundò, circa peccata reservata, quibus annexa est censura, esse in Ecclesia potestatem reservandi culpas & censuras simul, & reservandi culpas absque censuris, & censuras absque culpis: quod deducitur ex Tridentino sess. 14. cap. 7. & can. 11. & ostendi potest ratione adducta Difficultate 11.

Trident.

His suppositis, difficultas est, An de facto, quando reservantur peccata quibus annexa est censura, reserventur quoad culpas tantum, an quoad censuras tantum, an quoad culpas & censuras simul.

Circa quam conveniunt Doctores, peccata reservata ab Episcopis & Prælati Religionum, reservari quoad culpas & quoad censuras simul, & id ab ipsis intendi; & peccata à Pontifice reservata, ad minus reservari quoad censuras.

Punctum ergo difficultatis est, An peccata à Pontifice reservata etiam reserventur quoad culpas, & non tantum quoad censuras.

Durandus in 4. d. 17. q. 15. nu. 13. docet, Pontificem tantum reservare peccata quoad censuras, & non quoad culpas: ex quo ipse infert, reservationem Pontificiam tantum fieri quoad forum exterius, non quoad interius & conscientiam.

Sotus verò in 4. d. 18. q. 2. art. 5. Suarez disp. 29. sect. 2. Vasquez quæst. 91. art. 3. dub. 1. Henriquez, lib. 6. c. 14. Egidius disp. 8. num. 83. & communiter Doctores docent, peccata à Pontifice reservata, etiam reservari quoad culpas, & non tantum quoad censuras; & merito: quia ex vna parte id possunt Pontifices, & ex altera parte ea peccata absolute & absque vlla limitatione reservant, ergo quoad utrumque reservant. Quod maxime confirmat communis Ecclesiæ sensus & usus; alias peccatum simoniacæ ordinationis tam activæ quam passivæ à Sixto V. reservatum, cui tantum est annexa suspensio, posset sacramentaliter absolvi quoad culpam à Confessario ordinario, quia suspensio, quæ secundum Durandum esset tantum reservata, non impedit absolutionem à peccatis & culpis.

Nihilominus quia Pontifex non vult reservare, nec reservat peccata nisi eis annectendo censuram, & eam etiam reservando, eo ipso quod per absolutionem dictam auferatur censura à peccato reservato à Pontifice, aut auferatur reservatio censuræ, censetur ablata reservatio quoad culpam; ac proinde eo ipso quod conceditur facultas ad absolvendum à censura, etiam censetur concessa ad absolvendum à culpa, & e contra, ob rationem dictam, in quibus Suarez, Egidius & communiter Doctores conveniunt, & quoad omnia hæc idem ob eandem rationem credimus circa peccata quoad culpas, & quoad censuras simul reservata ab Episcopis & à Prælati Religionum.

Addunt Henriquez & Egidius, quod quando peccata à Pontifice reservata ita committuntur, ut ratione ignorantie censuræ non incuratur censura, peccata non maneat reservata: quod absque dubio etiam dicerent de peccatis reservatis ab Episcopis & à Prælati Religionum, quibus annexa est censura reservata, quia est eadem ratio.

DIFFICULTAS IV.

Utrum venialia peccata possint reservari.

Difficultas procedit de reservatione sumpta pro limitatione iurisdicçãois ad absolvendum (quamvis ex vi illius peccata sic reservata non relinquuntur ex obligatione confitenda) quæ dici potest reservatio quoad absolutionem.

Vasquez quæst. 91. art. 3. dub. 2. docet, peccata venialia (& idem est de mortalibus iam legitime confessis) non posse valide reservari quoad absolutionem, quia Sacerdotes ex vi ordinationis accipiunt immediate à Christo iurisdicçãoem completam ad absolvendum à venialibus, sicut etiam potestatem ad consecrandum; ergo Ecclesia nequit illam valide auferre nec limitare, sicut nec potestatem ad consecrandum.

Suarez disp. 29. sect. 3. Fillicius tract. 7. c. 10. quæstio 2. & Egidius disp. 8. dub. 11. docent, Ecclesiam posse valide reservare peccata venialia quoad absolutionem (& idem est de mortalibus iam

iam legitimè confessis) & meritò: quia Sacerdotes ab Ecclesia accipiunt iurisdictionem completam ad absolvendum à venialibus, ut diximus Disp. x. Difficul. x. ergo Ecclesia potest eam validè auferre & limitare, quamvis non quicumque, sed tantum Pontifex, quia ipse est qui iurisdictionem completam in illa concedit omnibus nulli subordinatam, saltem quantum ad valorem actum illius.

Addidimus, Ecclesiam non solum posse venialia, & etiam mortalia iam legitimè confessà quoad absolutionem referuare, sed etiam omnino perfectè, sumpta reservatione pro limitatione iurisdictionis ad absolvendum à peccatis ex obligatione confitendis; quia Ecclesia etiam potest obligare ad confessionem dictorum peccatorum, ut diximus Disputatione vii. Difficultate vii.

DIFFICULTAS V.

Utrum peccata mortalia omnino interiora possint referuari.

Ratio difficultatis pro parte negatiua est, quia Ecclesia non habet potestatem in actus merè internos, cum de eis, utpote merè internis, nequeat iudicare; ergo non potest illa referuare.

Nihilominus Doctores conveniunt, in Ecclesia esse potestatem referuandi peccata merè interna, nempe peccata infidelitatis & odij, & desperationis. Ita Suarez disp. 29. sect. 3. Valquez quest. 91. art. 3. dub. 4. & Egidius disp. 8. dub. 11. & meritò: quia iurdictio completa ad absolvendum à mortalibus merè internis etiam conceditur ab Ecclesia; ergo quoad hæc peccata potest ab Ecclesia limitari.

Ad rationem ergo Difficultatis concedimus, in Ecclesia non esse potestatem in actus merè internos ad eos præcipiendum, nec ad eos prohibendum, nec ad eos puniendum, quia potestas ad id convenit Ecclesie ratione generali superioris & legislatoris humani, superior autem & legislator humanus, quamvis possit præcipere, prohibere, & punire actus externos, non tamen actus merè internos, cum nequeat eos cognoscere: peculiari tamen commissione & institutione Christi habet potestatem, & iurisdictionem circa actus merè internos ad absolvendum ab eis, & ad eam communicandam inferioribus.

Observandum tamen est, quòd quamvis in Ecclesia sit potestas ad referuanda peccata merè interna, tamen non expedit illa referuare, tum quia non sunt alijs nociua, tum etiam quia regulariter non egent speciali aliqua curatione, quæ ab ordinarijs Confessarijs adhiberi non possit.

DIFFICULTAS VI.

Utrum quando peccatum aliquod mortale simpliciter referuatur, etiam censeatur referuatum, quando est in dubio.

Supponimus, in quo Doctores communiter conveniunt, peccata mortalia dubia (id est ea de quibus quis dubitat an commiserit illa, vel an sint mortalia) referuari posse. Ita Armilla v. *Casus* num. 13. Corduba in Regulam S. Francisci cap. 7. Henriquez lib. 6. cap. 14. Sancius in Summa lib. 1. cap. 10. Suarez de Censuris disp. 4. sect. 6. & Sa-

v. *Casus referuatus* num. 5. & meritò: quia iurdictio completa ad absolvendum à peccatis mortalibus quomodolibet dubijs, etiam communicatur à superioribus; ergo potest quoad illa à superioribus limitari.

Hoc ergo supposito, difficultas est, An quando peccatum aliquod mortale absolute & simpliciter de facto referuatur, nulla facta mentione dubij, nec certitudinis peccati, quando dubium est an sit commissum, etiam censeatur de facto referuatum; aut si certum est fuisse commissum, tamen est dubium an fuerit mortale, siue ex defectu gravitatis materiæ, siue ex defectu deliberationis perfectæ, siue aliunde, quia quando non fuit mortale, non est referuatum.

Armilla & Corduba partem affirmatiuam tueri, quia in dubio tutior pars est eligenda; ergo quando quis est dubius an commiserit peccatum, quod est absolute referuatum, vel an fuerit mortale, tenetur procedere ac si certò commisisset illud, & ac si certò esset mortale, ne se temerariè exponat periculo recipiendi absolutionem ab eo qui non habet iurisdictionem in illud peccatum, si fortè fuit verè commissum, & verè fuit mortale, ac proinde inualidam, utpote à non iudice.

Suarez verò, Sà, & communiter recentiores partem negatiuam tradunt, & meritò: quia reservatione, utpote odiola, potius est restringenda quam amplianda; ergo quando referuatur peccatum aliquod simpliciter & absolute tale, in eius reservatione non comprehenditur peccatum sub dubio, aliàs reservatio ampliaretur, quia peccatum dubium, minus quid est quam peccatum simpliciter.

Ad rationem ergo aduersariorum respondemus, propositionem illam, *In dubio tutior pars est eligenda* (quæ tantum est vera de puro dubio, quando scilicet quis manet pendulus, nulli parti, nec affirmatiuæ nec negatiuæ assentiens) non habere locum in præsentì Difficultate: quia quando peccatum est in puro dubio, an scilicet sit commissum, vel an sit mortale, non est purum dubium, an comprehendatur sub reservatione peccati simpliciter, quia probabile est, & nobis probabilius, non comprehendi; sed habere locum in alijs difficultatibus, an scilicet sit necessariò confitendum, quia tunc tutior pars est eligenda, ac proinde peccatum illud est necessariò confitendum.

DIFFICULTAS VII.

Quæ peccata sint de facto referuata.

Supponimus, in quo conveniunt Doctores, de facto nullum peccatum veniale, quantumvis exterius, esse de facto referuatum; & nullum purè internum, quantumvis mortale & gravissimum, ut odij Dei, & desperationis, & hæresis, esse referuatum.

Hoc ergo supposito, certum est, plures esse casus Pontifici referuatos, qui continentur in Bulla Cæ-næ Domini, & in Decreto, & in Decretalibus, & in 6. & in Clementinis, & in Extraneagatibus, & in motibus proprijs, qui omnes sigillatim referuntur à Suarez Tomo de Censuris, à disp. 21. & à Toledo lib. 1. à cap. 18. & à Reginaldo lib. 1. cap. 11.

Quoad Episcopos verò duobus modis fieri potest, ut ipsi peccata referuantur. Vno modo, iure peculiari Episcopatus; & de peccatis sic referua-

tis Episcopo nihil in particulari dicemus, quia eorum reservatio pendet ex varijs cōstitutionibus & consuetudinibus diocesis, quæ consulendæ sunt. Altero modo, iure communi, siue scripto, siue consuetudine introducto: iure autem communi scripto nullum est peccatum propriè reservatum Episcopo. Ex reservatis tamen Pontifici remittitur Episcopo percussio violenta Clerici, quando non est enormis, in cap. *Peruenit* 17. de Sententia excommunicationis: & etiam enormis, quando percussus est legitimè impeditus adire Pontificem, in cap. *Ea noscitur* 13. & in cap. *Quamvis* 58. de Sententia excommunicationis; sub onere tamen, quod absolutus comparabit coram Pontifice, & recepto ab ipso iuramento comparendi, cessante impedimento (excepto impedimento impubertatis, quia impubes non obligatur ad comparandum) quod Doctores in casu legitimi impedimenti extendunt ad omnia peccata Pontifici reservata, & supponi videtur in cap. *Eos qui* 22. de Sententia excommunicationis, in 6. Deinde iure communi scripto Tridentini sess. 24. cap. 6. de Reformatione committitur Episcopis per se, aut per Vicarios ad id specialiter deputatos, quodcumque peccatum Pontifici reservatum, quando non est publicum, etiam peccatum hæresis exterioris, quamvis hoc ipsis tantum per se ipsos. Sed an nunc possit Episcopus uti hac commissione Tridentini quoad casum hæresis, & quoad alios casus Bullæ Cœnæ Domini, non convenit inter Doctores; quia plures affirmant, & alij non pauci negant, de eo tamen legatur Sancius in Summa lib. 2. c. 11. n. 27.

Sancius.

Iure verò communi consuetudine introducto reservati sunt Episcopis quatuor casus, qui continentur in Extravag. *Inter cunctas*, de Privilegijs, & in ea eorum reservatio approbatur. Primus est, homicidij voluntarij; secundus est, peccati falsificandi scripturas, id est faciendi scripturas falsas, aut veras faciendi falsas; tertius est, sacrilegæ violationis immunitatis & libertatis Ecclesiasticæ; quartus est, fortilegij seu diuinationis.

Quoad Parochos certum est, iure communi nullum esse illis peccatum reservatum: sed an sit aliquod iure aliquo peculiari Episcopali, constabit ex peculiaribus Constitutionibus & Consuetudinibus cuiuscumque Episcopatus.

Quod ad Prælatos Religionum, certum est, eos, adhuc Generales, Bulla quadam Clementis VIII. non posse absque consensu Capituli, seu Congregationis generalis, vel Prouincialis, reservare, nisi vndecim genera peccatorum. Primum est, veneficia, incantationes, & fortilegia: secundum, apostasia à Religione, etiam habitu retento, quando eo peruenit ut fiat extra septa Conuentus: tertium, nocturna ac furtiva à Conuentu egressio, etiam absque animo apostatandi facta: quartum, proprietas contra votum paupertatis, quæ sit peccatum mortale: quintum, iuramentum falsum in iudicio regulari seu legitimo: sextum, procuratio, auxilium, seu consilium ad abortum faciendum post animatum factum, etiam effectu non secuto: septimum, falsificatio manus, seu sigilli Officialium Conuentus: octauum, furtum de rebus Conuentus in ea quantitate quæ sit peccatum mortale: nonum, lapsus carnis voluntarius opere consummatus: decimum, occisio, aut vulneratio, seu gravis percussio cuiuscumque personæ: vndecimum, malitiosum impedimentum, aut retardatio, aut aper-

tio litterarum à Superioribus ad inferiores, vel ab inferioribus ad Superiores missarum.

Observandum tamen est, iure dictæ Bullæ Clementis VIII. non reservari de facto dicta vndecim genera peccatorum, sed permitti Prælati, ut ea omnia vel aliqua possint reservare, & eo statui, ut præter ea vndecim non possint aliud genus peccati reservare, nisi ex consensu Capituli generalis, vel Religionis pro tota Religione, aut pro parte Religionis, vel Prouincialis pro tota Prouincia aut pro parte illius, & non nisi graue, ut constat ex dicta Bulla: ac proinde non poterunt reservare peccata grauius dubia, quia hæc non sunt simpliciter peccata grauius, sed peccata grauius secundum quid, & cum addito dubio, quod est valde diminuens. Unde absque dicto consensu non poterunt aliud peccatum graue, præter dicta illa vndecim, prohibere, nec aliquid, cuius transgressio sit peccatum graue, distinctum ab illis vndecim præcipere, sub excommunicatione eam reservando; quia id esset peccatum illud reservare quoad excommunicationem ipsi annexam, & aliàs ferè frustraneum esset dictum ius Clementis VIII. quia ferè tam onerosum & molestum est inferioribus, quibus Pontifex quoad hoc fauere intendit, peccatum quoad solam excommunicationem reservare, ac si etiam simul quoad culpā. Quæ verò peccata sint de facto in qualibet Religione reservata, pendet ex varijs earum Cōstitutionibus & Consuetudinibus.

Addimus, ut contra Henriquez, Rodriguez, & Sā aduertunt Corduba lib. 1. quæst. 30. Vmbertus in Explicatione Regulæ S. Benedicti, & Turrianus in dispens. 31. dub. 9. & sentiebant Suarez & Vasquez, Turrianus Prælatos Religionum posse modo prædicto peccata Nouitiorum reservare, quia Nouitius quamdiu in Religione perseverat, est subditus Prælati, aliàs maneret immediatè subditus Pontifici, quia non manet subditus Episcopo: & Prælati Religionis est pastor illius, & ob id confitendo Prælati, vel alteri de licentia illius, satisfaciunt præcepto annuæ confessionis; ergo potest peccata illius reservare, ita ut quamdiu in Religione perseverat, nequeat à Confessario ordinario absolui, quamvis possit post exitum à Religione. Vnde peccata quæ de facto in Religione reservantur, non facta exceptione Nouitiorum, etiam censentur reservata pro illis; quod in nostra Societate seruatur, & firmatum est Regula 7. Magistri Nouitiorum consilio doctissimorum facta.

DIFFICULTAS VIII.

Utrum confitens habenti facultatem absoluen- di à reservatis, si inculpabiliter omisit peccatum reservatum, maneat liber à reservatione omisi.

Supponimus, confessione peccati reservati, facta habenti iurisdictionem in illud, siue ordinariam siue delegatam, quamvis inuálida, vel quia scienter fuit omisum aliquod peccatum, vel quia non fuit dolor sufficiens, vel aliter, satisfieri reservationi, ita ut quamvis sit iterum necessarium confitendum, non maneat reservatum, & possit ordinario Confessario confiteri, quia reservatio ad id tantum ordinatur, ut peccata reservata constentur habenti iurisdictionem in illa, & ipse

ipse iudicet de illis pro eis pœnitentiam conuenientem imponendo, & ab eis absoluendo, quæ omnia fiunt in confessione illi facta, quamuis inualida.

Hoc supposito, difficultas est, An peccatum referuatum, quod inculpabiliter omittitur, ex ignorantia aut ex obliuione in confessione facta habenti iurisdictionem in illud, maneat absque reservatione.

Adrianus in 4. quæst. 4. de Confessione, Couarruias in cap. *Alma mater*, 1. p. §. 11. nu. 12. Canus Relect. de Pœnitentia, par. 5. Ledesma. 2. par. quarti, q. 8. art. 2. dub. 8. & Filliucius cap. 10. puncto 12. partem affirmatiuam teneant; quia qui absoluit a peccatis confessis, eo ipso saltem virtualiter vult absoluere ab omnibus à quibus potest, quamuis omittit inculpabiliter; quia eo ipso quod absoluit pœnitentem à confessis, vult iustificare pœnitentem, quod non fit absque remissione omnium mortalium, ergo si aliàs habet potestatem absoluendi ab omnibus peccatis pœnitentis, etiam à referuatis, verè absoluit ab omnibus, etiam à referuatis inculpabiliter omittis.

Suarez verò disp. 31. sect. 4. & Vasquez q. 91. art. 3. dub. 5. partem negatiuam tradunt, & merito: quia reservatio ad hoc fit, vt peccata referuata exprimentur habenti potestatem in illa, vt de illis iudicet pœnitentia & medicinam conuenientem adhibendo, & ab eis directè absoluendo; ergo quando non exprimentur, nec directè & distinctè indicantur, non satisfit eorum reservationi, quamuis per absolutionem per accidens simul cum alijs remittantur. Quod etiam est verum, vt Vasquez aduertit, quamuis habens potestatem in referuata, sine ordinariam siue delegatam, habeat directam & expressam intentionem absoluendi à referuatis (nisi aliàs possit extra confessionem absque absolutione reservationem auferre) quia ea intentio supplere nequit defectum confessionis necessariū faciendæ habenti potestatem in referuata requisitæ ratione reservationis, vt conuenienter iudicet de illis, & defectum talis iudicii. Addidimus, nisi aliàs possit extra confessionem absque absolutione reservationem auferre, quia si possit, eo ipso quod habet eam intentionem, censetur reservationem auferre.

Ad rationem ergo aduersariorum concedimus, eum, qui absoluit a peccatis confessis, eo ipso absoluere ab omnibus etiam omittis inculpabiliter; sed non absoluit directè de eis iudicando, sed tantum absoluit indirectè, & non aliter quàm sua absolutione à confessis perficiendo Sacramentum Pœnitentiæ, medio quo pœnitenti confertur gratia iustificans, qua remittuntur omnia peccata, etiam referuata (quod etiam efficeret Confessarius ordinarius) dicta tamen absolutio non sufficit ad auferendam reservationem peccati omitti inculpabiliter, quia ea absolutio supplere nequit defectum confessionis illius media reservatione requisitæ, nec defectum iudicii directi faciendi ab habente facultatem sufficientem media reservatione requisitæ, & ad quod confessio referuati ordinatur & requiritur.

Quia tamen, vt pœnitens validè absoluitur a peccatis etiam non referuatis, necessarium est auferre excommunicationem, tam referuatam quàm non referuatam, idèd qui habet potestatem absoluendi à referuata, eo ipso quod absoluit pœnitentem

tem à peccatis, quamuis intentione tantum communi & generali, etiam absoluit ab excommunicatione referuata. Sic tamen absolutus ab excommunicatione referuata, quamuis non teneatur eam explicare in sequenti confessione, & absolutionem ab ea petere (quia explicatio excommunicationis, & petitio absolutionis ab ea, non est necessaria, quando iam absolutio est obrenta) tenetur peccatum referuatum, cui annexa est, confiteri habenti facultatem in illud; quia ablatione excommunicationis non explicata modo dicto facta, non auferretur reservatio peccati quamuis referuat Papæ. Id verò quod Diff. III. diximus, nempe ablatione excommunicationis reservata etiam auferri reservationem peccati & culpe, cui erat annexa, tantum est verum, aut quando excommunicatio ita auferretur a peccato, vt ei non maneat ampliùs annexa, aut quando excommunicatio scienter & ratione sui auferretur absolutione; non verò quando absolutione auferretur ignoranter, & quasi per accidens, vt pœnitens validè absoluitur à confessis, & quamuis non referuatis.

Obseruandum tamen est, vt optimè Vasquez & Filliucius Tract. 7. c. 11. quæstio 3. quod quando confessio, in qua inculpabiliter omittitur peccatum referuatum, fit habenti iurisdictionem in illud ex privilegio non facto ipsi Confessario, sed pœnitenti, eligendi Confessarium, qui possit illum à referuatis absoluere, vt contingit in Iubilæis, tunc pœnitens manet liber à reservatione peccati inculpabiliter omitti, non absolutione; quia non absoluitur directè à referuato omisso, quamuis inculpabiliter, sed manet liber voluntate Superioris volentis quod tum cesser reservatio, quia eo ipso quod Superior concedit pœnitenti facultatem eligendi Confessarium pro referuatis, censetur auferre reservationem, quando pœnitens confitetur intra tempus assignatum, quamuis omittat peccatum referuatum, dummodo inculpabiliter omittat. Limitatio autem temporis, intra quod solet præscribi confessio referuatorum faciendæ, tantum operatur, quod si privilegiatus in eo tempore non confiteatur, aut si confitetur, & culpabiliter omittit referuatum, non maneat liber à reservatione.

DIFFICULTAS IX.

Utrum pœnitens ex privilegio, vel bi gratia Iubilei, absolutus in aliquo die septimane à referuatis, antequam impleat omnia quæ præcipiuntur faciendæ per totam septimanam, & post absolutionem non impleat reliqua, ita absolutus maneat, vt non teneatur postea coram Superiore pro absolutione comparere.

Difficultas procedit in casu, in quo pœnitens accedit ad confessionem bona fide, id est animo faciendi, quæ ad effectum dicti privilegii necessaria sunt; quia si accedit animo non faciendi illa, non manet absolutus à referuatis, imò nec à non referuatis, si aliqua via non excusetur a peccato mortali, quod committit accedendo dicto animo pro absolutione à referuatis.

Circa hanc difficultatem conueniunt Doctores, eum, qui bona fide & dicto animo accedit, manere

nere absolutum à referuatis, quia absolutio confertur absque conditione de futuro, imò absolutio à culpis non facta absque ea conditione, est nulla; ergo eo ipso quod pœnitens virtute priuilegij absolutus à referuatis, verè & absolute manet absolutus ab illis.

Punctum ergo difficultatis in eo est, An talis pœnitens ita maneat absolutus à referuatis, ut etiam maneat absque onere & obligatione iterum illa confitendi Superiori cui referuata sunt, quando reliqua requisita non implet.

Non desunt qui existiment, pœnitentem, qui reliqua requisita non implet, quamuis bona fide & animo illa implendi ad confessionem accedat, teneri postea ad comparandum coram Superiore cui peccatum est referuatum, ut ei illud iterum confiteatur; quia dictum priuilegium concessum videtur sub onere faciendi omnia quæ ad lucrandam indulgentiam subiei requisita sunt; aut sub onere iterum peccata referuata confitendi, si reliqua requisita non implet.

Corduba.
Henriq.
Suarez.
Vasquez.

Corduba verò in Summa Hispana, quæst. 21. Henriquez lib. 6. cap. 16. Suarez disp. 31. n. 5. Vasquez quæst. 91. art. 3. dub. 6. existimant, talem pœnitentem ita absolutum à referuatis manere, ut quamuis reliqua requisita non implet, non teneatur iterum illa Superiori nec alteri confiteri, & merito: quia dicta priuilegia absolute conceduntur, & absque dicto onere, ut ex ipsis priuilegijs constat, & satis rationabiliter, cum concedatur pœnitentibus bona fide, & dicto animo procedentibus; ergo.

Id verò quod addit Suarez, nempe pœnitentem ita absolutum teneri sub mortali ad implenda omnia requisita ad lucrandam indulgentiam, quasi teneatur ex pacto quodam virtuali in facultate concessa incluso, falsum est, ut aduertit Henriquez: quia quamuis pœnitens, quando reliqua non implet, non lucretur indulgentiam, nullo tamen sufficienti fundamento ostendi potest ad id teneri ex pacto aliquo, aut ex alio titulo.

Fillinius.
Suarez.
Vasquez.

Sed an ita absolutus, qui reliqua requisita non implet, maneat liber à reservatione peccati referuati omisso inculpabiliter, est sub controversia: quia Fillinius cap. 10. & alij affirmant (quod probabile existimat Suarez num. 24.) immerito tamen, ut optime Vasquez; quia talis pœnitens nec liberatur à reservatione media absolutione, quia nullus absolutione liberatur à reservatione, nisi absolutione directa à referuato in confessione explicato; nec liberatur voluntate Superioris, quia absque fundamento præsumitur, Superiorem velle pœnitentem, qui non implet omnia requisita ad lucrandam indulgentiam, gaudere priuilegio cessationis reservationis peccati omisso, quamuis inculpabiliter, cum tale priuilegium concedatur ad melius lucrandam indulgentiam.

DIFFICULTAS X.

Utrum possit quis obligari ab Ecclesia ad iterum confitendum peccata, à quibus est iam legitime absolutus.

Supponimus, confessionem peccatorum à quibus iam quis est legitime absolutus, esse sufficientem ad absolutionem obtinendam: quia, ut

diximus Disp. 14. Diff. 111. peccata, quamuis iam confessà & remissa, sunt legitima & sufficiens materia Sacramenti Pœnitentie; & quamuis eadem confessio, quia est materia proxima, nequeat diuersis absolutionibus & diuersis Sacramentis pœnitentie deferuire, sicut nec eadem ablutio diuersis Baptismis; nihilominus eadem peccata possunt, ut sub sunt diuersis confessionibus, quia sunt materia remota, sicut eadem aqua potest, prout subest diuersis ablutionibus, deferuire diuersis Baptismis. Accedere autem iterum ad confessionem eorumdem peccatorum, non est à prima absolutione appellare, quia hoc fieri non potest, cum absolutio sit definitiua, & vltima sententia; sed est eadem peccata iterum iudicio & sententia subijcere, in quo nullum est inconueniens.

Ita tamen iterata confessio eorumdem peccatorum est sufficiens ad absolutionem obtinendam, ut etiam sit utilis ad nouum fructum Sacramenti non solum gratiæ, in quo Doctores conueniunt, sed etiam remissionis pœnæ temporariæ, ut contra Scotum & Gabrielem docent communiter Doctores: quia Sacramentum Pœnitentie, quod sufficienter coalescit ex iterata eorumdem peccatorum confessione, & ex absolutione, non tantum habet ex institutione Christi gratiam conferre, sed etiam pœnam remittere, vel totam vel partem, pro dispositione pœnitentis.

Hoc ergo supposito difficultas est, An possit quis ab Ecclesia obligari ad confessionem peccatorum à quibus iam est legitime absolutus.

S. Thomas Quodlib. 1. art. 12. Durandus in 4. S. Thome d. 17. q. 15. nu. 10. Dionysius Cisterciensis d. 23. art. 2. & Ledesma 2. p. 4. q. 8. art. 2. dub. 19. partem negatiuam titentur, quæ insinuat in Extrauag. Inter cunctas, de Priuilegijs, dum dicitur, ablutendum esse, teneri aliquem confiteri peccata quæ confessus est, & quod liberatus debitor maneat obligatus ad iterum soluendum.

Et ratione probatur Primò, quia de ratione legis humanæ est, quod sit secundum rationem tolerabilis; lex autem ad iteratam confessionem obligans, esset admodum intolerabilis & difficilis. Secundo, quia Ecclesia efficere nequit, ut materia Sacramenti, quæ necessaria non est, fiat necessaria; peccata autem legitime confessà, quamuis sint materia sufficiens, non tamen necessaria.

Alexander verò 4. p. q. 18. memb. 4. art. 5. Adrianus in 4. q. 5. de Confessione, num. 9. Maior d. 17. q. 6. & Angelus v. Confessio 5. num. 9. partem affirmatiuam merito tradunt, quam non leuiter confirmat Statutum quoddam Cisterciensium à duobus Pontificibus confirmatum, quo statuitur, ut Fratres, qui intra annum confitentur ordinario Confessori, teneantur semel in anno eadem peccata mortifera suo Superiori confiteri.

Et ratione probatur, quia hæc repetita confessio est actio exterior & honesta, & non parum utilis profectui spirituali, & paci conscientie, ut patet; & non est intolerabilis, nec admodum difficilis; ergo potest à Superiore humano præcipi. Quod autem non sit intolerabilis, nec admodum difficilis, in quo tota difficultas consistit, declaratur: quia quamuis repetita confessio eorumdem peccatorum sit ex se difficilis, supposita tamen institutione, & usu confessionis, & obligatione primæ confessionis, & attentis fructu & utilitate iteratæ confessionis, absque dubio fit tolerabilis, & non admodum diffi-

Alexand.
Adrian.
Maior.
Angelus.

difficilis, & vt talis indicatur communiter: pauci enim, & forsan nullus ex his qui peccata iterum confitentur, iudicant se rem intolerabilem facere. Et sanè si prima peccatorum confessio, supposita eius institutione & vilitate, talis esse iudicatur, vt potuisset ab Ecclesia præcipi, quamuis non fuisset præcepta à Christo, vt diximus Disp. vii. Diff. iv. iterata confessio, quamuis non sit præcepta à Christo, etiam poterit præcipi ab Ecclesia, cum non sit difficilior quàm prima.

Ex quo constat ad primam rationem aduersariorum.

Ad secundam autem negamus, Ecclesiam non posse materiam Sacramenti, aliàs liberam, efficere necessariam, eam præcipiendo (sicut etiam Sacramentum Confirmationis, & etiam Extremæ Vnctionis, quod Christus non reliquit sub præcepto) quia præcipere materiam quam Christus liberam reliquit, non est materiam à Christo institutâ mutare, aliâ instituendo, quod nequit ab Ecclesia fieri.

Ad Extraneam *inter cunctas*, pro aduersariis adductam, respondemus, eam tantum procedere de facto, quando nullum est præceptum iterandi confessionem, quia in ea tantum intendit Pontifex, eos qui ex privilegio confessi sunt alij quam proprio Sacerdoti, non teneri de facto eadem peccata proprio Sacerdoti confiteri, non tamen negat id posse ab Ecclesia præcipi.

DIFFICULTAS XI.

Utrum Superior possit concedere facultatem, vt subditus à reseruatis absoluitur cum onere postea comparandi coram Superiore.

Conueniunt Doctores, Superiorem posse concedere facultatem, vt subditus absoluitur à reseruatis cum onere comparandi coram ipso Superiore, vel vt ipsi iterum reseruata Sacramentaliter confiteatur, & ab ipso absolutionem accipiat, vel saltem vt ipsi rationem peccati reseruati reddat, & pœnitentiæ sibi ab inferiore imposita: & id non solum posse in casibus quibus annexa est excommunicatio, sed etiam in illis quibus non est annexa, vt ex praxi & vsu Ecclesiæ constat.

Id autem potest Superior multis modis efficere. Primò, iteratam confessionem, siue Sacramentalem absolutioni subiectam, siue non Sacramentalem præcipiendo, quod hoc modo nequit nisi à Pontifice fieri. Secundò id potest efficere, petendo à subdito votum, vel iuramentum quo ipse subditus ad iteratam confessionem obligetur ex Religione. Tertiò, pacto mutuo inter Superiorem & subditum de iterata confessione faciendâ, siue implicito, & contento in aliquo Statuto generali, quo conceditur facultas confitendi peccata reseruata Confessario ordinario, cum onere comparandi coram Superiore (vt conceditur in nostra Societate iter agentibus, & etiam eis qui in aliquo Collegio negotiorum causâ versantur) siue pacto expresso, in quo nulla sit coactio subdito, cum ea concessio fiat à Superiore, cedendo, in gratiam ipsius subditi iuxta quod habet vt ipsi fiat confessio reseruatorum.

Obseruandum tamen est, quoties pœnitens à reseruatis absolutus sub onere comparandi obligatur ad id, quando aliud non constat, non obligari

ad comparandum coram Superiore, vt ipsi iterum peccata Sacramentaliter confiteatur, vt dicemus Diffic. xi. i. quia ad finem reseruationis id non est necessarium, quia sufficit dicere Superiore peccata, expectando ab eo quid ipse expediens iudicauerit: hæc tamen dictio, seu manifestatio, ad quam pœnitens obligatur, dicitur confessio, etiam quando non sit Sacramentaliter, quia est consummatio quædam confessionis Sacramentalis antea factæ Confessario ordinario.

Ita tamen pœnitens, cui conceditur facultas vt absoluitur à reseruatis cum onere comparandi coram Superiore, potest ad comparandum obligari, vt quando de facto obligatur, obligetur sub mortali, vt aduertunt Vasquez q. 93. ar. 1. du. 6. & Egidius disp. 8. du. 15. quia obligatur ad rem grauem, & ex virtute iustitiæ aut religionis, quæ sunt strictæ obligationis.

DIFFICULTAS XII.

Utrum subditus absolutus ex facultate concessa cum onere comparandi, teneatur comparere, si ante absolutionem ignorauit dictum onus.

Supponimus, vt aduertit Suarez disp. 30. sect. 5. ^{Suarez} facultatem absoluedi à reseruatis concessam vt pœnitens absoluitur à Confessario inferiore cum onere comparandi, quando aliud non constat, non concedi de facto ita dependentem à notitia oneris comparandi habenda à pœnitente ante absolutionem, vt si eam notitiam non habeat, absolutio sit nulla: quia quamuis posset ita strictè concedi, tamen non creditur ita de facto concedi, quia id esset valde rigidum, & minus conueniens, vt pote expositum periculo sapè irritandi absolutionem: ex quo fieret, moribundum, dantem signa confessionis, & non habentem alia peccata nisi reseruata, & dictum onus ignorantem, & iam impotentem illud à Confessario percipere, inualidè absolui.

Hoc supposito, difficultas est, An pœnitens ex dicta facultate absolutus, teneatur postea comparere, quando ipse ante absolutionem non habuit notitiam oneris comparandi.

Non desunt qui partem affirmatiuam tueantur, quia existimant, facultatem absoluedi à reseruatis concedi à Superiore cum onere comparandi, esse illam concedere cum præcepto Superioris obligantis subditum ad comparandum, præceptum autem Superioris vrget post absolutionem, quamuis subditus illud ignorauerit ante absolutionem.

Vasquez vero quæst. 93. ar. 1. dub. 6. & Egidius ^{Vasquez} ^{Egidius} disp. 8. du. 15. partem negatiuam tradunt, & meritò: quia pœnitens, qui absoluitur ex facultate concessa cum onere comparandi, tantum tenetur ad comparandum ex pacto expresso vel implicito inter ipsum, & Superiorem concedentem dictam facultatem; inter hunc autem Superiorem, & inter pœnitentem qui ante absolutionem ignorauit dictum onus, nequit esse dictum pactum, vt patet; ergo. Quod autem pœnitens ex facultate cum eo onere concessa absolutus, tantum teneatur ex pacto, probatur, quia non tenetur ex voto, nec ex iuramento; quia supponimus nec id vouisse nec iurasse; nec tenetur ex præcepto Superioris eam facultatem.

cultatem cum eo onere concedentis, quia non tenetur ex præcepto Superioris, quando Superior eam facultatem concedens est Episcopus (& multò minùs quando est Parochus) quia Episcopus non potest (& multò minùs Parochus) iteratà confessionem, non tantum sacramentalem, sed nec consummativam, sacramentalis præcipere: nec tenetur ex præcepto Superioris, quando Superior eam facultatem concedens est Pontifex, quia iste creditur cum eodem onere dictam facultatem concedere, cum quo eam concedunt reliqui Pastores inferiores; isti autem nequeunt cum tali præcepto eam concedere. Ex quo constat ad rationem aduersariorum.

DIFFICULTAS. XIII.

Utrum de facto in iure ita sit commissà inferioribus Confessarijs facultas absoluedi à referuatis in aliquibus casibus, ut absolutus postea teneatur coram Superiore eam facultatem concedente comparere.

Trident.

Supponimus, in quo Doctores conueniunt, pro articulo mortis, siue physico siue morali, quando non adest qui habeat iurisdictionem ordinariam vel delegatam in casus referuatos, esse in iure concessam omnibus Sacerdotibus facultatem absoluedi à quibuscumque referuatis, ut constat ex Tridentino sess. 14. cap. 7. in quo additur, extra eum articulum nihil posse circa casus referuatos: quod intelligitur de Sacerdotibus inferioribus, quia extra eum non possunt, & non de Episcopis, quia his extra eum articulum conceditur facultas absoluedi à referuatis, quando adest legitimus impedimentum, ut diximus Diff. vii.

Hoc ergo supposito, difficultas est, An in dictis casibus ex dicta facultate absoluti à referuatis, teneantur, cessante articulo mortis, aut alio legitimo impedimento, comparere coram Superiore.

Conueniunt Doctores, absolutos à casibus referuatis quibus annexa est excommunicatio, quamuis non referuatis Pontifici, teneri, articulo mortis, aut alio legitimo impedimento cessante (excepto impedimento impubertatis, quia pueri non obligantur ad comparendum, cessante pueritia) quam primò commodè possint, comparere coram Superiore à quo extra eum articulum, aut extra aliud legitimum impedimentum erant absoluedi, ut generaliter decernitur in cap. *Eos qui* 22. de Sententia excommunicationis, in 6. Imò non sunt absoluedi, antequam ab eis exigatur iuramentum comparendi, ut pro absolutione ab excommunicationibus referuatis dicimus Tractatu de Excommunicatione Disp. xv. Diffic. 111. & prædictos ad minus teneri comparere ratione excommunicationis, ut in eo cap. significatur. Nihilominus non solum excommunicatio exprimenda est Superiore, sed etiam peccatum ob quod incurta est excommunicatio, ut satis significatur in dicto cap. *Eos qui*, & constat ex fine comparendi, nempe ut prædicti pœnitentiam & medelam conuenientem à Superiore accipiant, quia pœnitentia & medela pro peccato confertur non pro excommunicatione, quæ est pœna, & non culpa.

Punctum ergo difficultatis in eo est, An sic ab-

soluti, qui comparere tenentur coram Superiore, ut ei peccata referuata expriment, ad id teneantur, ut à peccatis referuatis iterum sacramentaliter absoluantur.

Non desunt qui partem affirmatiuam tuerentur (quam etiam insinuat Vasquez quæst. 91. art. 3. dub. 8.) quia ex vna parte sic absoluti possunt ad id obligari saltem ex pacto, & ex altera parte Superior concessione facultatis sub onere comparendi absolute facta, denotat se velle ut postquam pœnitentes sibi in ea necessitate prospexerint, postea compareant ad illud idem, ad quod alias, si non fuissent absoluti, debebant comparere, sed si prædicti non fuissent absoluti ab inferiore Confessario, comparituri erant ut à referuatis sacramentaliter absoluerentur; ergo.

Nauarrus verò cap. 26. nu. 26. Suarez disp. 30. sect. 5. & Henriquez lib. 6. cap. 9. partem negatiuam tradunt, & merito: quia quamuis Superior potuerit sic absolutos obligare saltem ex pacto ad iteratam confessionem sacramentalem referuatorum, creditur tamen de facto noluisse, quia id nullibi exprimitur, & ad finem reservationis, nempe ut pœnitentes quoad referuata dirigantur à Superiore non est necessaria confessio sacramentalis, quæ est durior, sed sufficit confessio non sacramentalis, quæ est faciliior, & multò minùs onerosa.

Superior ergo concessione facultatis sub onere comparendi absolute facta, non denotat se velle, ut pœnitentes, postquam sunt sic absoluti, teneantur comparere ad illud idem, ad quod comparituri erant si non fuissent absoluti, quia quando non sunt absoluti, non est onus aliquod supra expressionem peccatorum Superiore faciendam ei sacramentaliter illa confiteri, cum teneantur alicui illa sacramentaliter confiteri: at postquam confessi sunt illa sacramentaliter alteri, non est modicum onus supra confessionem non sacramentalem non exigentem dolorem, nec propositum, nec aliquam aliam dispositionem confiteri sacramentaliter, quod non est presumendum Superiorem velle dum id non exprimit.

Addimus, pœnitentes à casibus referuatis absolutos ab Episcopis in articulo mortis, vel quando est aliud legitimum impedimentum, & à reliquis inferioribus Sacerdotibus in articulo mortis, non solum teneri comparere coram Superiore, quando absoluti sunt à casibus quibus annexa est excommunicatio, in quo Doctores conueniunt, sed etiam (quidquid dicat Suarez) quando absoluti sunt à casibus quibus non est annexa excommunicatio, quia facultas Episcopis in dictis iuribus concessa ad absoluedum à referuatis, quibus excommunicatio annexa est in articulo mortis, aut alio legitimo impedimento existente, extensa est à Doctorebus ad absoluedum à quibuscumque alijs, quamuis forsitan eis non sit annexa excommunicatio; ergo etiam extendenda est cum eodem onere, cum quo in iure concessa est ad absoluedum ab illis quibus annexa est excommunicatio: qui si absoluti ab Episcopis in articulo mortis, aut alio legitimo impedimento existente à casibus quibus non est annexa excommunicatio, tenentur postea cōparere, non minùs tenebuntur absoluti à reliquis inferioribus Sacerdotibus in articulo mortis à similibus casibus, quia facultas illa concessa non est magis absoluta, & minùs limitata, quam concessa Episcopis.

DIFFI-

DIFFICULTAS XIV.

Utrum Confessarius inferior possit pœnitentem, consistentem casus reservatos, absolvere, cum onere comparendi coram superiore pro reservatis.

S Sanctus Thomas in 4. dist. 17. q. 3. art. 4. quæstionum. 2. ad 4. Paludanus q. 5. art. 1. Gabriel q. 1. art. 3. dub. 2. Antoninus tit. 14. c. 19. & Silvester v. Confessio 1. q. 19. absolute, nulla alicuius necessitatis mentione facta, docent, inferiorem Confessarium posse absolvere pœnitentem, consistentem peccata reservata, cum onere comparendi coram superiore pro reservatis, quia existimant, reservationem non fieri quoad absolutionem à reservatis, sed quoad confessionem non sacramentalem, ut subditus teneatur deferre peccata reservata ad superiorem ut ab ipso circa illa dirigatur, & pro eis pœnitentiam aut medelam convenientem accipiat: fieri autem potest, ut quis absolvatur ab omnibus peccatis, etiam à reservatis, & quod maneat obligatus ad deferenda peccata reservata superiori pro directione circa illa; ergo habens casus reservatos potest etiam ab eis absolvi ab inferiore Confessario, cum onere & obligatione comparendi coram superiore pro reservatis.

Doctrinam hanc Sotus in 4. dist. 18. q. 2. art. 5. Suarez disp. 31. sect. 3. Henriquez lib. 6. c. 15. Egidius disp. 8. dub. 15. & alij limitant, ut tantum sit vera, quando occurrit gravis aliqua necessitas absolutionis, ut quando non potest omitti confessio aut Communio sine gravi nota subditi, quia tunc rationabiliter potest præsumi, superiorem concedere facultatem ad id. Imò Sotus, Henriquez & Suarez eam amplius limitant: Sotus, ut tantum sit vera, quando peccatum reservatum non habet annexam excommunicationem; Henriquez verò & Suarez, quando subditus præter peccata reservata etiam confitetur alia non reservata.

Richardus verò in 4. dist. 17. art. 2. q. 8. Adrianus quæst. 4. de Confessione, Vasquez q. 91. art. 3. dub. 9. Turrianus disp. 31. dub. 6. & plures alij recentiores, docent, & merito, Confessarium inferiorem extra articulum aut periculum mortis (quod etiam moraliter est articulus mortis) non posse absolvere à reservatis, quamvis eis non sit annexa excommunicatio, & quamvis pœnitens etiam confiteatur peccata non reservata. Quod satis significat Tridentinum sess. 14. c. 7. dum ait, Sacerdotes extra articulum mortis nihil posse in casibus reservatis; & dum supponit, in casibus reservatis non esse legitimos iudices extra articulum mortis, monens Sacerdotes ut pœnitentes habentes casus reservatos extra eum articulum remittant superioribus & legitimis iudicibus.

Et ratione probatur, quia reservatio peccati est limitatio iurisdictionis inferiorum quoad illud; ergo nullus potest à peccato reservato absolvi ab inferiore Sacerdote absque facultate superioris, quia absolutio ab eo peccato esset à non iudice; extra articulum autem mortis inferior Confessarius non habet facultatem superioris ad absolvendum à reservatis, ut dicitur in Tridentino.

Quòd si respondeas Primo, inferiores Sacer-

dotes habere iurisdictionem in peccatum reservatum ex voluntate superioris præsumpta seu interpretativa saltem, in casu gravis necessitatis; contra hanc responsionem est in primis, quòd voluntas præsumpta seu interpretativa non sufficit ad concedendam iurisdictionem, quia non est vera aliqua voluntas præsens positiva, qua quis velit aliquid, sed qua veller, si illud adverteret, ut dicimus Tractatu de Actibus humanis Disputatione 1. Difficultate 11. Deinde, quia si ita esset, non potuisset Tridentinum dicere, extra articulum mortis nihil illos posse in casibus reservatis, id est nullam habere potestatem & iurisdictionem ad absolvendum ab illis; & non potuisset supponere, extra dictum articulum inferiores Sacerdotes non esse iudices.

Quòd si Secundò respondeas, inferiores Sacerdotes extra articulum mortis non habere iurisdictionem in peccata reservata, ac proinde non posse ab illis directè & per se absolvere; tamen quia habent iurisdictionem in non reservata, à quibus potest directè & per se absolvere, idèò posse etiam à reservatis indirectè & per accidens absolvere.

Contra hanc responsionem Primò urget Tridentinum, dum ait: *Cum extra articulum mortis Sacerdotes nihil possint in casibus reservatis, id unum persuadeant pœnitentibus, ut ad superiores pro beneficio absolutionis accedant.* Si ergo Sacerdotes inferiores, post auditionem referuatorum, possent ab illis absolvere aliquo modo, iam aliquid possent in casibus reservatis sibi confessis, & non tantum superesset persuadere pœnitentibus accessum ad superiores pro beneficio absolutionis ab illis, quia post auditionem possent prius ab illis absolvere, & postea illis persuadere ut tempore debito ad superiores accedant.

Secundò contra eandem responsionem est, quòd si Sacerdotes inferiores nequeunt directè à reservatis absolvere, nequeunt in casu præsentis Difficultatis pœnitentem consistentem reservata absolvere, quia tunc directè & per se absolverent ab illis, quia tunc pronuntiarent sententiam absolutionis ab illis, iudicando de eis auditis, in confessione, & ut reservatis cognitis: quia sicut tunc si pœnitens confiteri vult, tenetur omnia peccata etiam reservata confiteri, ita etiam inferiores Sacerdotes, si absolvere volunt, tenentur ab omnibus sibi confessis absolvere, quia sententia absolutionis commensurari debet confessioni: absolvere autem directè nihil aliud est, quàm à peccatis in confessione auditis absolvere; & absolvere indirectè & per accidens, solum est, medià absolutione à peccatis auditis, conferre gratiam remissionis, etiam eorum peccatorum quæ non sunt confessa, vel quia sunt oblita, vel quia non est obligatio illa confitendi ob aliquam causam.

Tertiò contra eandem responsionem est, quòd ex ea sequitur, extra articulum mortis in casu gravis necessitatis eum, qui habet mortalia & venialia, posse confiteri simplici Sacerdoti non approbato, & ab eo absolvi ab illis. Consequens autem est contra consuetudinem Ecclesiæ. Sequela probatur, quia simplex Sacerdos habet iurisdictionem completam in venialia; ergo auditis mortalibus & venialibus posset pœnitentem absolvere etiam à mortalibus.

Id verò quod aduersarij supponunt, nempe reservationem non esse quoad absolutionem à reservatis, falsum est, vt constat ex Tridentino vbi supra.

Ex dictis constat Primò, quòd sicut grauis necessitas in casu præsentis Difficultatis non sufficit ad dimidiandam seu mutilandam confessionem, id est ad non confitenda reservata (quia damnum, quod in casu præsentis Difficultatis euenire potest, non proueniret ex confessione reservati, sed ex defectu iurisdictionis Confessarij inferioris in reservata) ita etiam non sufficit ad dimidiandam absolutionem, id est ad non absolvendum à reservatis, sed tantum à non reservatis.

Constat Secundò, peccata reservata habentem posse extra articulum mortis procedere, ac si non haberet copiam Confessarij, ac proinde in casu grauis notæ, ex eo quòd non communicet aut non celebret, posse absque præuia confessione sola contritione perfecta iustificatum communicare, aut celebrare, quamuis peccatis reservatis sit annexa excommunicatio.

Obseruandum est, pœnitentem habentem peccata reservata quæ non confitentur, vel quia eorum est oblitus, vel quia iusta aliqua de causa non tenetur illa confiteri, iuxta ea quæ diximus Disp. ix. Diffic. x. validè absolui (quamuis peccatis reservatis sit annexa excommunicatio, dum excommunicatio tolerata sit) ab inferiore Confessario à reliquis peccatis confessis non reservatis, quia absoluitur ab habente iurisdictionem in peccata confessis, ac proinde medià eà absolutione, vt pote valida, conferri gratiam remissionis etiam reservatorum, ex quo peccata reservata dicuntur per accidens & indirectè absolui.

Addidimus, quamuis peccatis reservatis sit annexa excommunicatio, dum excommunicatio tolerata sit, quia quamuis eis sit annexa, dum pœnitens ea excommunicatione excommunicatus non sit non toleratus, validè absoluitur à reliquis peccatis, si aliàs obliuione excommunicationis, aut alia via excusetur à peccato mortali suscipiendi absolutionem in statu excommunicationis, iuxta ea quæ diximus. Tract. de Excommunicatione Disp. iv. Difficultate 111. manebit tamen excommunicatio post absolutionem validam à peccatis, quia gratia remissionis peccatorum reservatorum non est expulsa excommunicationis: si tamen excommunicatus ea excommunicatione sit non toleratus, quamuis obliuione aut alia via excusetur à peccato mortali susceptionis, inuolidè absoluitur, quia est incapax seu inhabilis ad susceptionem Sacramenti Pœnitentiæ, vt ibidem diximus.

DIFFICVLITAS XV.

Vtrum superior, ad quem pœnitens, habens peccata reservata & alia mortalia non reservata, primò accedit, possit eum, reservatis tantum auditis, Sacramentaliter absoluer.

Caietanus in Summa v. Confessio, conditione 10. Sorus in 4. dist. 18. q. 2. art. 5. Antoninus 3. p. tit. 14. cap. 19. & plures alij docent, superiorem posse dictum pœnitentem à solis reservatis Sacramentaliter absoluer, & eum pro absolu-

tionem aliorum ad inferiorem Confessarium remittere. Ex quibus Caietanus & Sorus causam rationabilem ad id requirunt, & dicunt, occupationem ordinariam Prælatorum esse sufficientem ad id. Probari autem potest, quia quamuis integritas confessionis & auditionis peccatorum sit Iure diuino necessaria ad absolutionem, nihilominus ex rationabili causa, qualis in Prælati est ordinaria occupatio, potest confessio & auditio aliorum peccatorum non reservatorum omitti, confessis & auditis tantum reservatis; ac proinde ex ea causa potest superior à reservatis tantum confessis & auditis Sacramentaliter absoluer. Addit Caietanus, hanc esse Prælatorum consuetudinem in Curia Romana, & ob id oppositam opinionem iudicat temerariam.

Adrianus verò in 4. quæst. 4. de Confessione, Suarez disput. 21. sect. 1. Valquez quæst. 91. art. 3. dub. 10. & Siluester v. Confessio 1. quæst. 19. docent, superiorem non posse Sacramentaliter absoluer dictum pœnitentem, nisi auditis omnibus mortalibus, etiam non reservatis (imò hunc esse vsum in Curia Romana, testantur Siluester, Suarez & Valquez) & meritò: quia integritas confessionis & auditionis mortalium est Iure diuino necessaria ad absolutionem Sacramentalem, vt docet Tridentinum sess. 14. cap. 5. ergo non est omittenda, nisi ob vrgentissimam causam, quæ reddat licitam dimidiationem aut mutilationem confessionis & auditionis, qualis non est quæ sumi potest ex occupatione, nec ex alio impedimento superiorum, præsertim cum post auditionem reservatorum, & post adhibitam conuenientem medelam pro illis, possit pœnitentem pro absolutione Sacramentali omnium, tam reservatorum quam non reservatorum, ad inferiorem Confessarium remittere, quod non debet onus graue pœnitentium indicari, præsertim cum superior etiam teneatur sigillo confessionis.

DIFFICVLITAS XVI.

Vtrum subdito per se, vel per alterum licentiam petenti à superiore, vt possit alteri confiteri reservata, teneatur illam concedere.

Conueniunt Primò Doctores, quos subditus prudenter timer aliquod graue damnum confessioni extrinsecum sibi euenturum, si superiori confiteatur, verbi gratia, reuelationem confessionis, vel odium superioris, vel abusum confessionis in ordine ad gubernationem subditi, teneri superiorem ex iustitia licentiam concedere, quia tunc iniuriam irrogat subdito, intendendo eum cogere vt sibi in dictis casibus confiteatur: & etiam teneri ex fidelitate, aut ex iustitia muneris pastoris debita, eam licentiam concedere, si ex negatione prudenter timeat graue aliquod nocuum spirituale subditi, quamuis oriundum ex passione aut ex alia fragilitate subditi, verbi gratia, defectum integritatis confessionis, aut Communionem absque præuia confessione, aut nimiam dilationem confessionis & Communionis, aut multò minorem fructum, quia reservatio fit & cedere debet in utilitatem subditi, & non in detrimentum. Id tamen intelligitur, quan-

Caietanus.

Sorus.

Antoninus.

quando ex concessione licentiæ non timetur graue nocumentum aliorum, verbi gratia, facilitas in peccando, spe similis licentiæ obtinenda, quia si id timeatur, negari potest, imò & debet, quia potius est prospiciendum communitati, quam particulari personæ: & etiam tenetur ad eam negandam, quando prudenter timet, concessionem esse futuram occasionem subdito peccandi.

Conueniunt Secundo, quando ex negatione licentiæ non timetur prudenter damnum aliquod graue, aut minoritas grauis fructus subditi, non teneri superiorem, licentiam concedere, quamuis subditus refugiat illi confiteri ob verecundiam, aut ob timorem amittendi bonam opinionem apud illum, aut ob aliam difficultatem, quasi intrinsecam & annexam confessioni superiori faciendæ, quia ad id nec tenetur ex iustitia, nec ex fidelitate sui officij. Imò quando nullum damnum prudenter timeatur, magis expedit licentiam negare: quia tunc negatio maxime congruit fini reservationis,

quia tunc, vt supponimus, absque aliquo damno subditi proderit ad cautionem in futurum.

Quia verò de facto regulariter ex negatione licentiæ petita plus periculi potest prudenter time-ri, quam ex concessione illius, idèò quando superior non habet in particulari iustas aliquas rationes ad illam negandam, conuenientius erit illam concedere, vt aduertant Suarez disp. 36. sect. 4. & Egidius disp. 8. dub. 14. Suarez.
Egidius.

Obseruandum tamen est, Confessarium licentiam pro subdito petentem, ita cautè teneri procedere, vt superior nequeat personam conijcere; aliàs Confessarius fractor erit aut sigilli Sacramentalis, si id ex confessione nouit, aut secreti naturalis, si nouit extra confessionem: nec superior poterit interrogare quis sit pro quo licentia petitur, nec alias circumstantias per quas possit in notitiam subditi deuenire, quia id esset ad fractionem sigilli, vel secreti naturalis prouocare & inducere.

DISPUTATIO XII.

De sigillo confessionis.

DIFFICULTAS I.

Quo Iure sit obligatio seruandi secretum confessionis.

ONVENIUNT Primò Doctores, esse obligationem seruandi secretum confessionis; & eam obligationem oriri ex Iure humano Ecclesiastico, & ex Iure purè naturali, & ex Iure naturali diuino.

Et in primis oritur ex humano Ecclesiastico lato in can. *Sacerdos*, de Pœnitentia, d. 6. & in cap. *Omnes viri* & *que sexus*, de Pœnitentia & remissionibus. Secundo oritur ex Iure purè naturali virtutis iustitiæ, quia ex virtute iustitiæ tenemur famæ proximi prospicere. Tertio oritur ex Iure naturali diuino virtutis religionis, quia ex virtute religionis tenemur ad seruandum secretum confessionis ob reuerentiam ipsi debitam, ne fiat odiosa: quod Ius dicitur naturale, quia supposita institutione Sacramenti confessionis, oritur ex natura virtutis religionis; & dicitur diuinum, quia oritur ex virtute religionis, non absolute, sed supposita diuina institutione confessionis à Christo facta.

Conueniunt Secundo Doctores, obligationem seruandi secretum confessionis esse tantam, vt in nullo casu, saltem extra confessionem, inuito pœnitente licitum sit illud reuelare, vt constat ex perpetua Ecclesiæ traditione, & vt ex dicendis constabit: & ob id obligatio hæc per antonomasiam dicitur *sigillum*, quia sub hac maxima obligatione continentur & clausum est secretum confessionis, tamquam sub sigillo.

Est tamen difficultas, Vnde oriatur, quòd obligatio seruandi secretum confessionis sit tanta, vt in omni casu sit seruandum.

Circa quam conueniunt Primò Doctores, tantam obligationem non oriri sufficienter ex dicto Iure purè naturali iustitiæ, quo tenemur famæ

proximi prospicere, quia ex eo Iure non obligamur in omni casu adhuc extra confessionem ad seruandum proximo secretum, & ad eius famæ prospiciendum; quia absque iniustitia contra proximum potest reuelari secretum, quando reuelatio est necessaria ad vitandum maximum aliquod damnum a bipso proximo iniuste inferendum.

Conueniunt Secundo communiter Doctores, tantam obligationem non oriri tantum ex dicto Iure Ecclesiastico, quia licet ex eo, dum fuit & perseverat, sufficienter oriatur, quia eo Iure præcipitur secretum confessionis in omni casu, & fertur ab habente potestatem ad id præcipiendum, & ex sufficientissima causa, ne scilicet odiosa fiat confessio pœnitentibus, quod est malum maximum omnium quæ oriri possunt ex non seruando secretum illius; nihilominus, quia à principio institutionis Sacramenti confessionis semper fuit dicta strictissima obligatio, & semper erit, & non semper fuit dictum Ius Ecclesiasticum, & poterit cessare si Pontifex illud abrogare velit, idèò dicendum est esse aliud Ius, ex quo semper fuerit & futura sit dicta obligatio.

Est ergo punctum difficultatis, Quod sit hoc Ius, ex quo semper orta fuit sufficienter & oriunda est dicta obligatio, an scilicet ex dicto illo Iure naturali diuino religionis, an ex aliquo diuino positivo Christi.

Vasquez quæst. 93. art. 4. dub. 1. Valentia q. 8. puncto 1. Henriquez lib. 6. cap. 19. Egidius disp. 6. dub. 2. Reginaldus lib. 3. cap. 1. & Turrianus disput. 33. dub. 1. docent, dictam obligationem, quæ semper fuit & erit, non oriri sufficienter ex eo Iure naturali diuino, sed ex quodam Iure diuino positivo superaddito à Christo institutioni Sacramenti confessionis, quo Christus intuitu reuerentiæ confessionis instituit præceptum in omni casu seruati secretum confessionis, quia ex Iure naturali diuino religionis non sit obligatio seruandi secretum confessionis, nisi quando ad id ex iustitia tenemur, quia tantum tunc irrogatur iniuria, Vasquez.
Valentia.
Henric.
Egidius.
Reginald.
Turrianus.